

2) Порядок набрання чинності документами

Види документів	Порядок набрання чинності	Підстава
Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права та обов'язки громадян	Мають бути доведені до відома населення у порядку, встановленому законом	Ст. 57 Конституції України
Закони України	Через десять днів* з дня офіційного оприлюднення, якщо інше не передбачено самими законами, але не раніше дня опублікування в офіційних виданнях**	Ст. 94 Конституції України. Ст. 4 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.97 р. № 503/97
	Зміни до статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.95 р. № 481/95-ВР набирають чинності не раніше ніж через 18 місяців від дня опублікування закону, яким передбачене внесення таких змін	Ст. 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.95 р. № 481/95-ВР
Нормативно-правові акти Верховної Ради України	Через десять днів з дня офіційного оприлюднення, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня опублікування в офіційних виданнях	Ст. 4 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.97 р. № 503/97
Нормативно-правові акти Президента України		
Постанови, прийняті Верховною Радою, які містять положення нормативного характеру	З дня їх офіційного оприлюднення, якщо ними не передбачено інше	Ст. 138 Регламенту Верховної Ради України від 10.02.2010 р. № 1861-VI
Постанови Верховної Ради, що приймаються з конкретних питань із метою здійснення її установчої, організаційної,	З дня їх прийняття, якщо інше не передбачено самою постановою	Ст. 138 Регламенту Верховної Ради України від 10.02.2010 р. № 1861-VI

контрольної та інших функцій		
Постанови Кабінету Міністрів України	З дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими постановами, але не раніше дня їх опублікування	Ст. 53 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 07.10.2010 р. № 2591-VI
Постанови Кабінету Міністрів України або їх окремі положення, що містять інформацію з обмеженим доступом	Не підлягають опублікуванню і набувають чинності з моменту їх доведення в установленому порядку до виконавців, якщо цими постановами не встановлено пізніший термін набрання ними чинності	
Постанови Кабінету Міністрів України, що затверджують технічний регламент	Не раніше ніж через 6 місяців з дня опублікування в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України». З дня офіційного опублікування в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України», якщо такий технічний регламент є терміновим	Ст. 23, 24 Закону України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 01.12.2005 р. № 3164-VI
Розпорядження Кабінету Міністрів України	З моменту їх прийняття, якщо цими розпорядженнями не встановлено пізніший термін набрання ними чинності	Ст. 53 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 07.10.2010 р. № 2591-VI
Постанови, розпорядження та інші нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, які не визначають права та обов'язки громадян	З дня їх прийняття, якщо більш пізній термін не передбачений самими актами	Ст. 5 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.97 р. № 503/97
Нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, які визначають права та обов'язки громадян	Не раніше дня їх опублікування в офіційних друкованих виданнях	

Акти Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, які не мають загального значення чи нормативного характеру	З моменту одержання їх державними органами або органами місцевого самоврядування, якщо органом, що їх видав, не встановлено інший термін набрання ними чинності	Ст. 7 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.97 р. № 503/97
Нормативно-правові акти міністерств, інших органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю, які зачіпають права, свободи і законні інтереси громадян, або такі, що мають міжвідомчий характер	Через десять днів після їх державної реєстрації, здійснюваної Міністерством юстиції України або обласними і прирівняними до них управліннями юстиції, якщо в них не встановлений більш пізній термін набрання чинності***	Ст. 3 Указу Президента України «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» від 03.10.92 р. № 493/92
Нормативно-правові акти, занесені до Державного реєстру	З дня їх офіційного опублікування, якщо інше не встановлено самими актами, але не раніше дня їх офіційного опублікування	П. 5.4 Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2005 р. № 34/5
Накази міністерства, які є нормативно-правовими актами і пройшли державну реєстрацію	З дня офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня офіційного опублікування	П. 7 ст. 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. № 3166-VI
Накази Фонду державного майна України, що є нормативно-правовими актами і пройшли державну реєстрацію	З дня офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня офіційного опублікування	П. 4 ст. 9 Закону України «Про Фонд державного майна України» від 09.12.2011 р. № 4107-VI
Закони України з питань державної митної справи, нормативно-правові акти з питань державної митної справи, видані Кабінетом	Через 45 днів з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самим законом або нормативно-правовим актом, але не раніше дня їх офіційного	П. 1 ст. 2 Митного кодексу України від 13.03.2012 р. № 4495-VI

Міністрів України та центральним органом виконавчої влади	опублікування****	
Постанови Правління Національного банку України, що регулюють відношення, суб'єктами яких є органи державної влади і місцевого самоврядування, банки, підприємства, організації та установи незалежно від форм власності, а також фізичні особи	Через десять днів після їх державної реєстрації, здійснюваної Міністерством юстиції України, якщо в них не встановлений більш пізній термін набрання чинності. Не мають зворотної дії, крім випадків, коли вони відповідно до закону пом'якшують або скасовують відповідальність	Ст. 56 Закону України «Про Національний банк України» від 20.05.99 р. № 679-XIV
Міжнародні договори України	Після надання Україною згоди на обов'язковість для неї міжнародного договору відповідно до Закону України «Про міжнародні договори України» в порядку та строки, передбачені договором, або в інший узгоджений сторонами спосіб	Ст. 14 Закону України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. № 1906-IV. Положення про порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних договорів України міжвідомчого характеру, затверджене постановою Кабміну від 17.06.94 р. № 422
Рішення, ухвали, постанови господарського суду	Після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом. Постанова касаційної або апеляційної інстанції набирає чинності з дня її прийняття. Ухвала набирає чинності з дня її винесення	Ст. 85, 93, ст. 105, ст. 111 ¹¹ Господарського процесуального кодексу України від 06.11.91 р. № 1798-XII
Рішення і висновки Конституційного Суду України	З дня підписання. Закони, інші правові акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають	Ст. 152 Конституції України. Ст. 67, ст. 73 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 16.10.96 р. №

	чинність із дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність. Підписуються не пізніше семи днів після прийняття рішення, надання висновку. У разі якщо закони та інші правові акти Верховної Ради України, акти Президента України, акти Кабінету Міністрів України, правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим або їх окремі положення визнаються неконституційними, вони оголошуються нечинними і втрачають чинність від дня прийняття Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність	422/96-ВР
--	--	-----------

До відома

* Порядок обчислення строків визначено статтями 251–255 Цивільного кодексу України.

** Офіційними друкованими виданнями є: «Офіційний вісник України», газети «Урядовий кур'єр», «Голос України», «Відомості Верховної Ради України», а також інформаційний бюлетень «Офіційний вісник Президента України» (ст. 1 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.97 р. № 503/97).

*** Міністерствам та іншим органам виконавчої влади приписано не допускати випадків направлення на виконання нормативно-правових актів, що не пройшли державну реєстрацію та не опубліковані в установленому законодавством порядку (п. 2 постанови Кабміну «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» від 28.12.92 р. № 731).

**** Закони України або інші нормативно-правові акти з питань державної митної справи, які набирають чинності з дня офіційного опублікування, вважаються чинними з 0 годин дня, наступного за днем офіційного опублікування зазначених законів України або нормативно-правових актів.

Якщо для набрання чинності законом України або іншим нормативно-правовим актом із питань державної митної справи встановлено певний строк з дня його офіційного опублікування, визначений днями, цей строк починається з 0 годин дня, наступного за днем

офіційного опублікування зазначеного закону або акта, і закінчується о 24 годині останнього дня відповідного строку.

Якщо день набрання чинності законом України або іншим нормативно-правовим актом із питань державної митної справи визначено конкретною датою, цей закон або акт вважається чинним з 0 годин зазначеної дати (п. 3–5 ст. 2 Митного кодексу України від 13.03.12 р. № 4495-VI).